

NOVÝ ENERGETICKÝ ŠTÍTK JEDNODUCHŠIE ROZHODOVANIE

EU #EnergyLabel

Úspory energie od A po G

www.energeticestitky.sk

 MINISTERSTVO
HOSPODÁRSTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

 SLOVENSÁ
INOVAČNÁ
A ENERGETICKÁ
AGENTURA

VÝHODY NOVÉHO ENERGETICKÉHO ŠTÍTKU

Energetické štítky pomáhajú spotrebiteľom už viac ako 20 rokov pri výbere energeticky úsporných výrobkov. Doterajší systém energetických štítkov používal stupnice, ktoré jasne nerozlišovali najúspornejšie výrobky, pretože väčšina patrila do 2-3 najvyšších tried.

Európska komisia a členské štáty únie sa preto rozhodli prepracovať požiadavky na výrobky označované energetickými štítkami a pre všetky skupiny postupne zaviesť zmenenú stupnicu tried energetickej účinnosti **od A po G**.

Nové štítky budú mať od **1. marca 2021** umývačky riadu, práčky, práčky so sušičkou, chladničky, mrazničky, chladničky na víno, televízory a elektronické displeje.

Od **1. septembra 2021** budú mať nové štítky aj svetelné zdroje.

Nové štítky umožnia jednoduchšie porovnávanie energeticky najúčinnějších výrobkov a výrobcov budú motivovať k vývoju stále účinnejších technológií.

AKÉ SÚ HLAVNÉ ROZDIELY?

- 1** Jednotná stupnica tried energetickej účinnosti **od A po G** pre umývačky riadu, práčky, práčky so sušičkou, chladničky, mrazničky, chladničky na víno, televízory, elektronické displeje a svetelné zdroje.
- 2** **QR kód**, ktorý umožní prístup k ďalším informáciám o výrobku v európskej databáze EPREL.
- 3** Spotreba energie umývačiek, práčok a práčok so sušičkou sa neuvádza za rok, ale **na 100 cyklov**.
- 4** Nové symboly, napríklad trvanie programu ECO pri umývačkách riadu a práčkach, spotreba energie pre televízory pri prehrávaní v HDR.

SÚ INFORMÁCIE NA STAROM A NOVOM ŠTÍTKU POROVNATEĽNÉ?

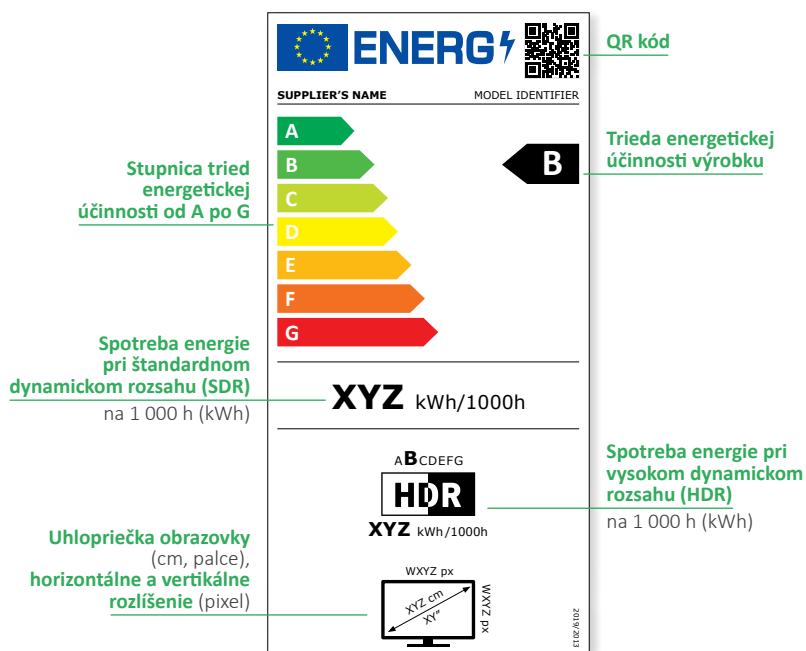
Informácie na starom a novom štítku nie je vhodné porovnávať. Mnohé z výrobkov budú presunuté do nižších tried energetickej účinnosti, ale konkrétne technické parametre výrobkov sa nemenia. Posun na stupnici je

dôsledkom nových pravidiel v hodnotiacom systéme zaraďovania výrobkov do tried energetickej účinnosti a upravených spôsobov merania a výpočtu spotreby energie, ktoré sa viac približujú reálnym podmienkam.

TELEVÍZORY A ELEKTRONICKÉ DISPLEJE

Nový energetický štítok pre televízory a elektronické displeje

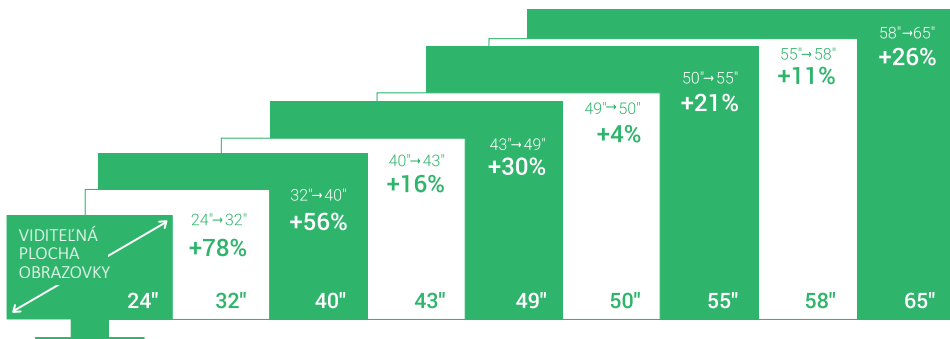
ČO SA ZMENILO

Na energetickom štítku je uvádzaná spotreba energie na 1 000 hodín (pôvodne za rok) a pribudla spotreba energie na 1 000 hodín pri prehrávaní vo vysokom dynamickom rozsahu (HDR). Už sa neuvádza príkon (W).

UŽITOČNÉ RADY PRI VÝBERE

- 1** Väčšie displeje majú vyššiu spotrebu energie ako menšie displeje. Pri nákupe dôsledne zvážte potrebnú veľkosť displeja.
- 2** Spotreba energie displejov môže byť ovplyvnená zvolenou úrovňou jasů. Ak chcete znížiť spotrebu energie, mali by ste znížiť úroveň jasů tak, aby nenastalo zníženie kvality obrazu. Ak povolíte automatickú reguláciu jasů (ABC), jas sa automaticky upraví podľa úrovne svetla v miestnosti.
- 3** V režime HDR televízor zobrazuje hlbšie a živšie farby aj jemnejšie odtiene. Výsledkom je realistickejší obraz v porovnaní s režimom SDR. Spotreba energie je v režime HDR vyššia.
- 4** Všetky displeje sú z výroby nastavené na úsporný režim. Ak toto nastavenie zmeníte, spotreba energie sa výrazne zvýši. Úsporný režim tiež zabezpečuje, že obrazovka sa automaticky vypne po uplynutí nastaveného limitu, ak nevykonáte žiadnu aktivitu.

ROZHODUJETE SA MEDZI DVOMI ROZMERMÍ?

Rozdiel v palcoch sa nemusí zdať veľký, avšak o jeden stupeň väčší alebo menší rozmer obrazovky znamená obrovský rozdiel vo viditeľnej ploche obrazovky. Ak si vyberiete televízor s uhlopriečkou 55" namiesto 50", viditeľná plocha obrazovky sa zväčší o 21 %.

Spotreba závisí od rozmeru obrazovky

Televízor s uhlopriečkou 65" triedy energetickej účinnosti B má o 20 % vyššiu ročnú spotrebu energie ako televízor s uhlopriečkou 55" v rovnakej triede.

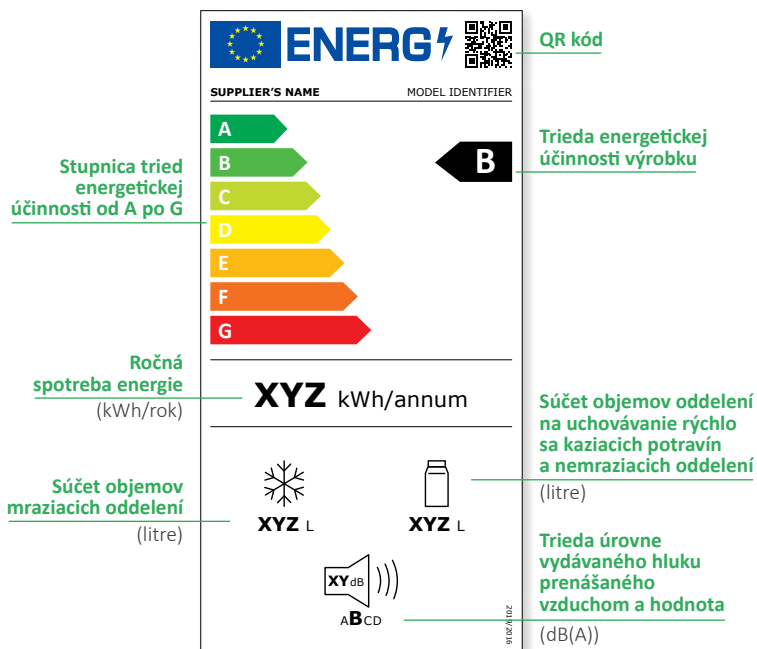
Správne umiestnenie televízora

Televízor, rovnako ako monitor, by mal byť umiestnený do výšky očí, aby ste pri sledovaní nenamáhalí krčnú chrbticu zakláňaním alebo naopak predkláňaním.

CHLADIACE SPOTREBIČE

Nový energetický štítok pre chladničky a mrazničky

ČO SA ZMENILO

Na energetickom štítoku pribudlo označenie triedy úrovne vydávaného hluku prenášaného vzduchom.

UŽITOČNÉ RADY PRI VÝBERE CHLADNIČKY

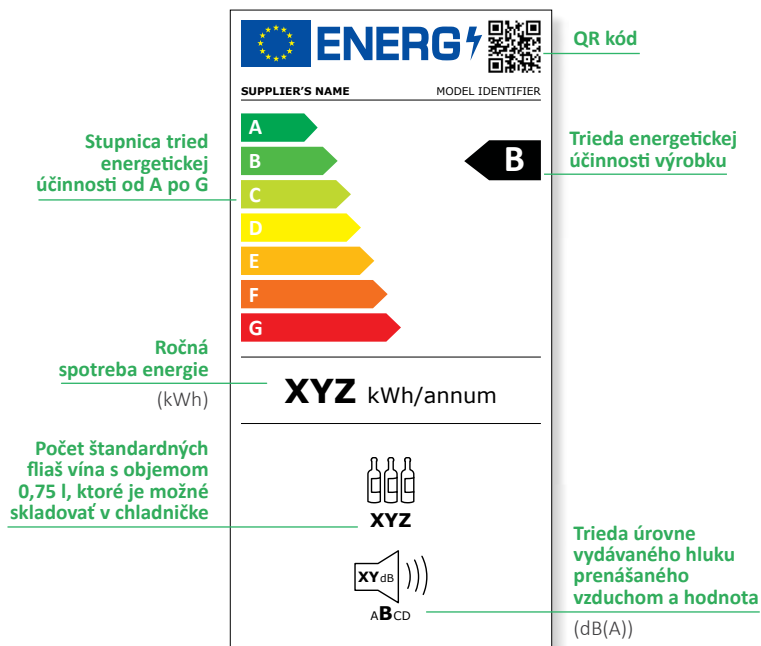
- 1** V chladničke udržiajte stálu teplotu 5 °C. Zakaždým, keď znížite teplotu v chladničke o 1 °C, spotreba energie stúpne o 5 %.
- 2** Vyberte si chladničku s digitálnym termostatom, bude oveľa presnejší. Ak si kupujete kombinovanú chladničku s mrazničkou, mali by ste zvoliť model so samostatnými termostatmi pre každé oddelenie, aby ste mohli nezávisle nastaviť vhodnú teplotu.
- 3** Ak skladujete v chladničke veľa ovocia a zeleniny, mali by ste zvoliť model s oddelením vhodným pre čerstvé potraviny. Teplota v ňom môže byť až 8 °C, a tak sa spotrebovávajú menej energie.
- 4** Zvážte, v ktorých priestoroch chladničky budete skladovať konkrétne druhy potravín. Teplota v chladničke je najnižšia v spodnej a zadnej časti, zatiaľ čo vpredu a v priehradkách na dverách je vyššia.

UŽITOČNÉ RADY PRI VÝBERE MRAZNIČKY

- 1** V mrazničke udržiajte stálu teplotu -18 °C. Zakaždým, keď znížite teplotu v mrazničke o 1 °C, spotreba energie stúpne o 2 až 3 %.
- 2** Mraznička s funkciou automatického odmrazovania má vyššiu spotrebu energie. Ak mrazničku raz či dvakrát do roka odmrazíte sami, automatické odmrazovanie nepotrebujete.
- 3** Spotreba energie mrazničiek sa môže líšiť. Napríklad voľne stojaca zásuvková mraznička spotrebuje viac energie ako truhlicová s rovnakým objemom.
- 4** Vždy je dobré zvážiť úroveň vydávaného hluku pri konkrétnom výrobku. Rozdiely v dB sa nemusia zdať veľké, ale hodnota vyššia o 3 dB vnímaný hluk zdvojnásobí.

Nový energetický štítok pre chladničky na víno

ČO SA ZMENILO

Energetický štítok obsahuje nový symbol pre fľaše a pribudlo označenie triedy úrovne vydávaného hluku prenášaného vzduchom.

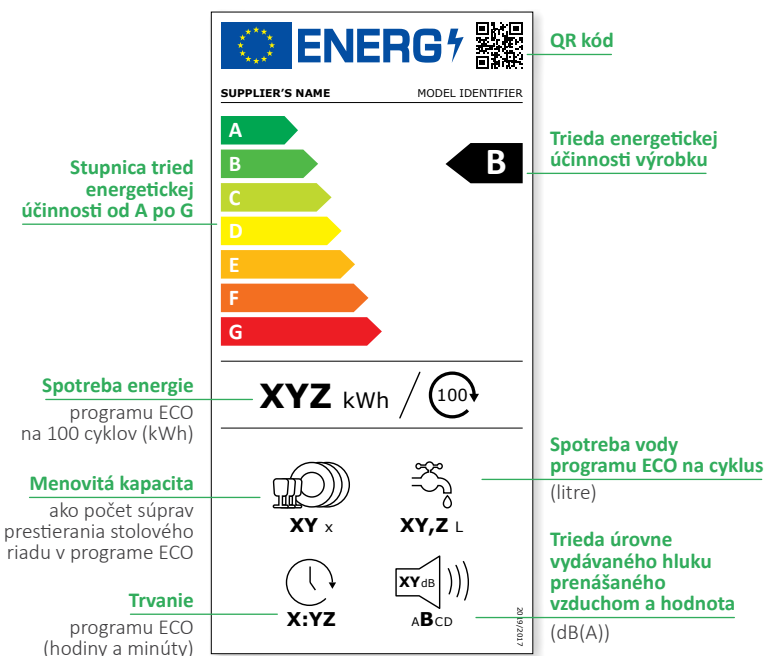
UŽITOČNÉ RADY PRI VÝBERE CHLADNIČKY NA VÍNO

- 1 Ak chcete kúpiť chladničku na uchovávanie vína, vyberte takú, ktorá má na štítku piktogram s fľašami. Chladničky na víno majú nižšiu spotrebu oproti klasickým chladničkám.
- 2 Chladničky na víno sú často umiestnené v kuchyni alebo obývačke, preto pri výbere venujte pozornosť vydávanému hluku, býva totiž vyšší ako pri klasických chladničkách.

UMÝVAČKA RIADU

Nový energetický štítok pre umývačky riadu

ČO SA ZMENILO

Na energetickom štítku je uvedená spotreba energie programu ECO na 100 cyklov (pôvodne za rok), spotreba vody v programe ECO na cyklus (pôvodne za rok), trvanie programu ECO, nový symbol pre menovitú kapacitu a pribudlo označenie triedy úrovne vydávaného hluku prenášaného vzduchom.

UŽITOČNÉ RADY PRI VÝBERE

- 1** Pre zníženie spotreby energie pri umývaní používajte program ECO. Ak nastavíte teplotu vody na 50 °C alebo 55 °C namiesto 65 °C, spotreba energie sa zníži o 10 až 20 %.
- 2** Vedeli ste, že priemerná spotreba vody pri ručnom oplachovaní je vyššia ako spotreba vody pri akomkoľvek programe umývačky riadu?

Namiesto opláchnutia riadu pred tým, ako ho vložíte do umývačky, odporúčame zvyšky jedla zoškrabať. Umývačka dokáže riad opláchnuť aj umyť.
- 3** Vyššia kapacita umývačky znamená vyššiu spotrebu energie a vody. Pred zakúpením nového spotrebiča zvážte, akú veľkú umývačku potrebujete.

Rodina s deťmi môže potrebovať veľkú umývačku riadu, na rozdiel od mladého bezdetného páru, ktorý sa zvyčajne v pracovných dňoch stravuje mimo domu.
- 4** Vždy je dobré zvážiť umiestnenie umývačky a úroveň vydávaného hluku pri konkrétnom výrobku. Rozdiely v dB sa nemusia zdať veľké, avšak hodnota vyššia o 3 dB vnímanie hluku zdvojnásobí.

KOLKO STOJÍ UMÝVANIE RIADU

Ak v štvorčlennej domácnosti minimálne raz za deň pripravujete teplé jedlo pre všetkých, riadmi zvyčajne naplníte jednu štandardnú umývačku. Umývačka s príkonom 2 kW pri jednom cykle umývania spotrebuje približne 12 litrov vody a 1,5 kWh elektriny. Za jedno umytie vrátane použitých prostriedkov tak zaplatíte len 40 centov. Ak riady umývate ručne, spotreba za deň môže byť až 80 litrov teplej vody, za ktorú zaplatíte 1 €.

Umývačka riadu s príkonom 2 kW

Spotreba vody 12 litrov
Spotreba elektriny 1,5 kWh
Cena za umývanie **0,40 €**

Ručné umývanie pod tečúcou teplou vodou

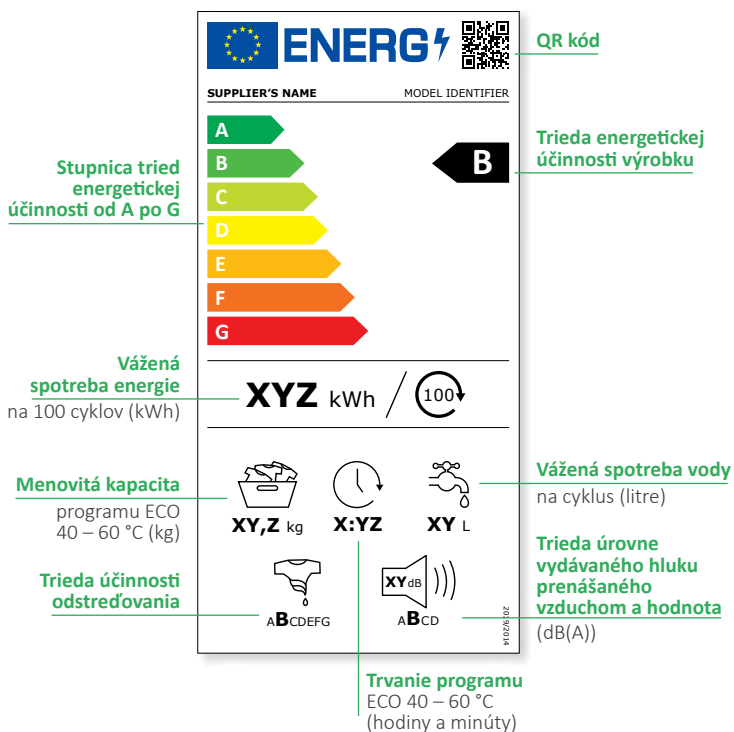
Spotreba vody 80 litrov
Cena za umývanie **1 €**

Ak denne spotrebujete 80 litrov vody na ručné umývanie riadu, ktorý by naplnil jednu umývačku, ročne zaplatíte o **200 €** viac.

PRÁČKY

Nový energetický štítok pre práčky

ČO SA ZMENILO

Na energetickom štítku sa uvádza spotreba energie ako vážená spotreba na 100 cyklov (pôvodne za rok), vážená spotreba vody na cyklus (pôvodne za rok), úroveň vydávaného hluku prenášaného vzduchom iba vo fáze odstreďovania (pôvodne aj pri praní) a pribudlo označenie triedy úrovne vydávaného hluku prenášaného vzduchom a trvanie programu ECO 40 – 60 °C.

UŽITOČNÉ RADY PRI VÝBERE

- 1** Vyššia kapacita práčky znamená aj vyššiu spotrebu energie a vody. Preto je dôležité zvoliť primeranú kapacitu práčky.
- 2** Samostatné práčky a sušičky zvyčajne pracujú energeticky efektívnejšie ako práčky so sušičkou. Tie sú riešením v prípade, ak nie je dostatok miesta pre oba spotrebiče. Treba pritom rátať s tým, že práčky so sušičkou zvyčajne nedokážu vysušiť celý objem bielizne z plne naloženej práčky.
- 3** Ak na sušenie bielizne používate sušičku, uprednostnite modely práčok s vysokou účinnosťou odstreďovania.

Energii a čas pri sušení ušetríte aj programy s vyššími otáčkami pri odstreďovaní.
- 4** Ak potrebujete práčku umiestniť do kuchyne alebo blízko spálne, pri výbere sledujte aj úroveň hluku. Zvýšenie o 3 dB môže zdvojnásobiť vnímaný hluk.

UŽITOČNÉ RADY PRI POUŽÍVANÍ

- 1** Kedykoľvek je to možné, použite program ECO (40 – 60 °C), ktorý je vhodný pre štandardnú bielizeň. Trvanie programu ECO je zvyčajne dlhšie, ale je energeticky efektívnejší ako iné programy. Ak je to vhodné, použite programy s nízkou teplotou (< 30 °C). Najmodernejšie práčky vám kvalitne vyperú aj pri 20 °C, čím sa výrazne znižuje spotreba energie.
- 2** Ak je to možné, vyhnite sa praniu pri čiastočnom naplnení práčky. Práčka sa považuje za plnú vtedy, keď v jej bubne zostane voľný priestor, ktorý pohodlne zaplní päť bez toho, aby ste museli bielizeň stlačiť.
- 3** Plachty, periny, uteráky atď. sa odporúča prať na 60 °C, aby ste ich zbavili baktérií, vírusov a plesní.

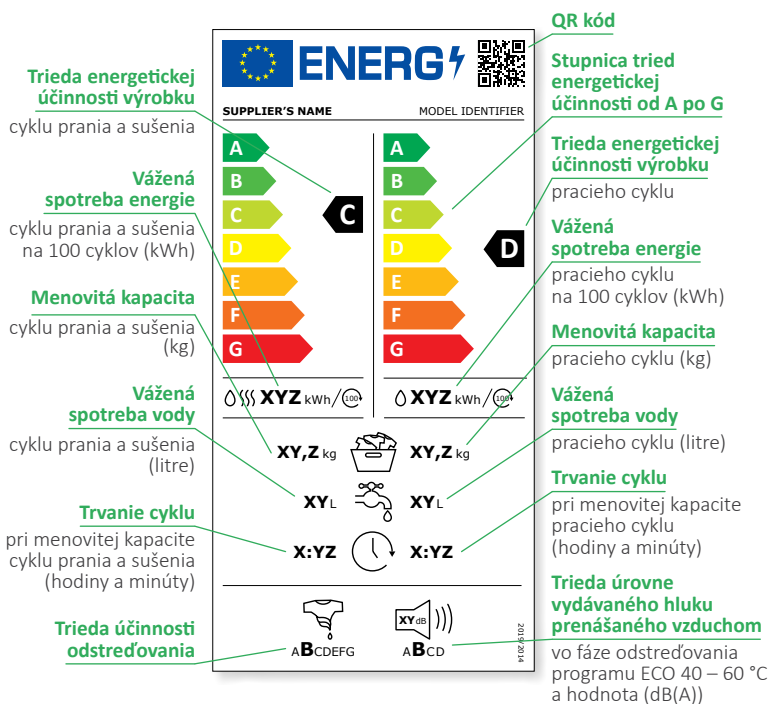
Aby ste zabránili zápachu z práčky, použite prací program na 80 - 90 °C alebo z času na čas spustíte čistiaci program.
- 4** Pre čistejšie životné prostredie by ste mali používať také množstvo pracieho prostriedku a aviváže, ktoré odporúča výrobca.

Niektoré spotrebiče môžu upraviť množstvo použitého pracieho prostriedku podľa miery naplnenia.

PRÁČKY SO SUŠIČKOU

Nový energetický štítok pre práčky so sušičkou

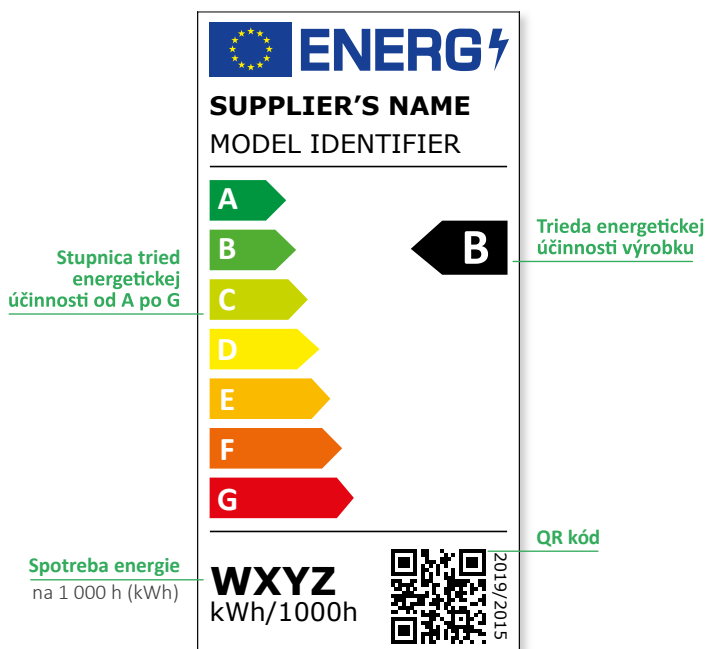
ČO SA ZMENILO

Tento štítok sa zmenil najvýznamnejšie. Na energetickom štítku je okrem iného uvedená spotreba energie a vody na 100 cyklov (pôvodne na jeden cyklus), úroveň vydávaného hluku prenášaného vzduchom iba vo fáze odstreďovania (pôvodne aj pri praní) a pribudla príslušná trieda hluku, trvanie cyklu prania a sušenia, trvanie pracieho cyklu a nové sú aj všetky symboly.

SVETELNÉ ZDROJE

Nový energetický štítok pre svetelné zdroje

ČO SA ZMENILO

Okrem upravenej stupnice tried energetickej účinnosti a nového QR kódu, ktorý umožňuje prístup na stránku výrobku v databáze EPREL, nie je na štítku pre svetelné zdroje žiadna zmena.

ČO SA DOZVIETE NA OBALE?

Energetický štítok

Stupnica tried energetickej účinnosti
od A po G

Spotreba energie
Spotreba energie sa uvádza v kWh na 1 000 hodín používania.

Príkonný (watt, W)
Udáva sa v zapnutom stave.

Svetelný tok (lúmen, lm)
Svetelný tok vyjadruje, koľko svetla vyžaruje svetelný zdroj. Vyššia hodnota znamená viac svetla. Konkrétnu hodnotu treba zvoliť podľa účelu osvetlenia, veľkosti miestnosti a spôsobu vyžarovania svetla zo zdroja.

Náhradná teplota chromatickosti (kelvin, K)
Podľa náhradnej teploty chromatickosti sa pri výbere rozhodujeme, či má byť vyžarovaná farba svetla teplá biela, neutrálna biela alebo studená biela.

Index podania farieb – CRI (R_a)
Hodnota R_a označuje schopnosť svetelných zdrojov reprodukovat farby realisticky. Voľte si svetelné zdroje s indexom podania farieb R_a aspoň 80. Ak máte vyššie nároky na vernosť zobrazenia farieb, vyberte si svetelné zdroje s indexom R_a 90 a viac.

Trieda energetickej účinnosti

QR kód
Priamy odkaz na databázu výrobkov EPRELL.

Životnosť (hodiny, h)
Udáva životnosť svetelného zdroja v hodinách do okamihu, keď svetelný tok klesne pod 70 % pôvodnej hodnoty.

Stmievanie
Ikona označuje, či je svetelný zdroj stmievateľný alebo nie. Stmievateľný zdroj svetla môže mať väčšie rozmery a nemusí sa hodiť do vášho sietidla.

Uhol svetelného zväzku (stupne)
Označuje šírku svetelného lúča, uhol môže byť širší alebo užší. Výber uhla závisí od konkrétneho účelu osvetlenia.

ENERGY
SUPPLIER'S NAME
MODEL IDENTIFIER

A
B
C
D
E
F
G

WXYZ kWh/1000h

2019/2015

W 8

h 25.000 h

lm 600

K 2700

R_a >80

36°

UŽITOČNÉ RADY PRI VÝBERE

- 1** Ak hľadáte náhradu za starší svetelný zdroj, namiesto príkonu vo wattoch porovnávajte hodnoty svetelného toku v lúmenoch, ktoré vyjadrujú, koľko svetla zdroj vyžaruje. V priloženej tabuľke sú iba orientačné údaje, hodnoty pre konkrétne výrobky môžu byť rôzne.
- 2** Skontrolujte typ päťice a veľkosť svetelných zdrojov a uistite sa, či sú pre vaše svietidlo vhodné.
- 3** Ak požadujete vysokú vernosť podania farieb, hľadajte svetelné zdroje s indexom R_a 90 alebo viac. V bežných prípadoch si zvolte svetelné zdroje s indexom R_a aspoň 80.
- 4** Ak uprednostňujete teplé biele svetlo podobné žiarovke, vyberte si svetelný zdroj s náhradnou teplotou chromatickosti 2 700 - 3 300 K. Do pracovných priestorov je vhodnejšie neutrálne biele svetlo s hodnotou 3 500 - 4 000 K. K prirodzenému dennému svetlu sa približujú hodnoty nad 5 000 K. Pri nižších hodnotách sa svetlo javí do žltá, zatiaľ čo pri vyšších pôsobí modrasto.
- 5** Pri reflektorových žiarovkách si vyberte svetelný zdroj s uhlom vyžarovania vyhovujúcim vašim potrebám. Ak má svietidlo osvetliť celú miestnosť, mali by ste zvoliť taký svetelný zdroj, ktorý šíri svetlo do všetkých strán.

SVETELNÉ ZDROJE VYBERAJTE PODĽA LÚMENOV

Halogénové a klasické žiarovky	LED	Kompaktné žiarivky
25 W (220 lm)	250 lm (3,3 W)	240 lm (5 W)
40 W (420 lm)	470 lm (5 W)	420 lm (8 W)
60 W (710 lm)	806 lm (8 W)	740 lm (13 W)
75 W (940 lm)	1 055 lm (9 W)	950 lm (17 W)
100 W (1 360 lm)	1 521 lm (14,5 W)	1 400 lm (24 W)

Halogénové reflektorové žiarovky	LED 12 V	LED 230 V
20 W (220 lm)	230 lm (2,9 W)	230 lm (2,6 W)
35 W (300 lm)	350 lm (4,6 W)	350 lm (4,3 W)
50 W (540 lm)	621 lm (7,2 W)	575 lm (6,9 W)

OPRAVIŤ, ALEBO VYMENIŤ A ZRECYKLOVAŤ?

Pri výrobe nových spotrebičov sa využije veľké množstvo zdrojov, preto by ste mali zvážiť opravu spotrebiča predtým, ako sa rozhodnete pre jeho výmenu za nový.

Elektrospotrebiče, ktoré vám už doslúžili, nevyhadzujte do komunálneho odpadu a už vôbec nie do voľnej prírody. Môžu obsahovať nebezpečné látky, ktoré ohrozujú životné prostredie a ľudské zdravie. Z tohto dôvodu a tiež preto, aby bolo možné zabezpečiť ich kompletné ekologické spracovanie a využitie, neodstraňujte zo spotrebiča žiadne konštrukčné časti a súčiastky. Viac informácií o konkrétnych požiadavkách na recykláciu získate v produktovom manuáli od výrobcu alebo predajcu.

Nové požiadavky na ekodizajn stanovujú výrobcom povinnosť zabezpečiť vybrané náhradné diely na opravu elektrospotrebiča.

Po skončení životnosti podliehajú niektoré druhy svetelných zdrojov a elektrospotrebičov špeciálnym požiadavkám EÚ na recykláciu. Postupujte v súlade so zákonom č. 79/2015 Z. z. o odpadoch.

Pri nákupe nových výrobkov v obchodoch venujte pozornosť energetickému štítku a v reklamných a marketingových materiáloch si všimajte šípky označujúce triedu energetickej účinnosti daného modelu.

Viac informácií o nových energetických štítkoch je k dispozícii na www.energetickestitky.sk

Pripravené s využitím informácií z medzinárodných projektov **LABEL 2020** a **BELT**, ktoré sú financované z programu pre výskum a inovácie EU Horizon 2020.

Vydané Slovenskou inovačnou a energetickou agentúrou, financované z prostriedkov štátneho rozpočtu.